

๗๗๘ บกจก ๒ ม.ค. ๖๐

๑๐๕ ๐๓

เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๖๒ ๑

หน้า ๓๓
ราชกิจจานุเบกษา

๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

คำนำ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๕ กำหนดให้ มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละ ประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงาน เพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรง แห่งการกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนได้พิจารณาโดยถี่ถ้วน แล้วเห็นว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ราชการแผ่นดินในส่วน ที่ตนรับผิดชอบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม ดังนี้ การใช้อำนาจเพื่อให้หน้าที่ที่ตนรับผิดชอบลุล่วง ข้าราชการพลเรือนทั้งปวงจึงต้องมีคุณธรรม ซึ่งเป็นการอันพึงทำ เพราะน้ำประโยชน์ให้เกิดแก่ ตัวรวมและคนเอง และศีลธรรมซึ่งเป็นการอันพึงเว้น เพราะเป็นไทยแก่ตัวรวมและคนเอง ประกอบกันขึ้นเป็นจริยธรรมข้าราชการพลเรือนอันเป็นความประพฤติที่ดีงาม สมกับความเป็นข้าราชการ

อนึ่ง มาตรา ๒๘๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในการ จัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๙๕ และส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกรักในด้านจริยธรรม รวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการ ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๙๕

ดังนั้น บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งจึงมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไป ตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ มีความเป็นกลางทางการเมือง อำนวย ความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลัก ของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๕ ประการ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกรัก ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโภชน์ของประเทศไทยเหนือกว่าประโภชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโภชน์

ทั้งหัวข้อ

- (๔) การยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัชญาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่ปิดบังข้อเท็จจริง
- (๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- (๘) การยึดมั่นในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๙) การยึดมั่นในหลักธรรยากร่วมขององค์กร

เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช

๒๕๕๐ ประกอบด้วยมุลลักษณะหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันผู้ตรวจการ แผ่นดินได้ให้คำแนะนำให้หน่วยงานทั้งหลายถือปฏิบัติ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตี จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ข้าราชการ ทั้งหลายเกิดสำนึกลึกซึ้งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการครวาก่อน ไว้วางใจ และเชื่อมั่นของปวงชน แสดงดำรงตนตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สมกับความเป็นข้าราชการ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่างแห่งธรรมจรรยาอันสูงสุดเพื่อใช้บังคับเป็นมาตรฐาน กลางไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันครบเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ฉบับนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัด ราชการพลเรือน

“ຫັ້າຫຼາສ່ວນຮາກາ” ມາຍຄວາມຮົມຄື່ງວ່າຮາກາຈັງຫວັດໃນກຣີນີ້ທີ່ເປັນຫຼາຮາກາສ່ວນຄູນມີການ
“ຄະນະການຈົບຕະຫຼາດ” ມາຍຄວາມວ່າ ຄະນະການຈົບຕະຫຼາດປະຈຳສ່ວນຮາກາ

“ຂອງຫວັງ” ມາຍຄວາມວ່າ ຂອງຫວັງຕາມກຸ່ມາຍປະກອບຮູ້ຮຽນນຸ້ມວ່າດ້ວຍການປຶ້ອງກັນ
ແລະປະການປະການການທຸຈົກທີ່ກົດໜີ້ກັບການຈັດກັນຮ່ວມປະໂຫຍດສ່ວນບຸກຄົດແລະປະໂຫຍດ
ສ່ວນຮົມ

ໜມວັດ ២

ຈົບຕະຫຼາດຫຼາຮາກາພລເວືອນ

ໜີ້ ៣ ຫຼາຮາກາຕ້ອງຢືນຢັນໃນຈົບຕະຫຼາດແລະຢືນຢັດກະທຳໃນສິ່ງທີ່ຄູກຕ້ອງແລະເປັນຫຼຽມ
ໂດຍອ່ານ້ອຍຕ້ອງວາງຕົນ ດັ່ງນີ້

(១) ປົກປົກຕາມປະມວລຈົບຕະຫຼາດອ່າງຕຽບໄປຕຽບນາ ແລະ ໄນກະທຳການເຄີຍປະມວລ
ຈົບຕະຫຼາດນີ້ ໃນກຣີນີ້ທີ່ມີຂໍ້ອສັງສັຍທີ່ມີຜູ້ທັກທຳວ່າກະທຳໄດ້ຂອງຫຼາຮາກາອາຈັດປະມວລ
ຈົບຕະຫຼາດ ຫຼາຮາກາຕ້ອງໄໝກະທຳການດັ່ງກ່າວ ທີ່ຫາກກຳດັ່ງກະທຳການດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຫຼຸດກະທຳການ
ແລະສ່າງເຮື່ອໃຫ້ຄະນະການຈົບຕະຫຼາດພິຈາລະນາວິນິຈັນຍັງ ໃນກຣີນີ້ທີ່ຄະນະການຈົບຕະຫຼາດວິນິຈັນຍັງວ່າ
ກະທຳການນັ້ນຂັດປະມວລຈົບຕະຫຼາດ ຫຼາຮາກາຈະກະທຳການນັ້ນມີໄດ້

(២) ເມື່ອຮູ້ທີ່ພົບເຫັນການຝ່າເສີນປະມວລຈົບຕະຫຼາດນີ້ ຫຼາຮາກາມີຫຼາກທີ່ຕ້ອງຮາຍງານ
ການຝ່າເສີນດັ່ງກ່າວພຽມພາຍນໍລັກງູ້ານ (ຫາກມີ) ຕ້ອງຫັ້າຫຼາສ່ວນຮາກາແລະຫຼື້ອຄະນະການ
ຈົບຕະຫຼາດໂດຍພລັນ

ໃນກຣີນີ້ທີ່ຫັ້າຫຼາສ່ວນຮາກາເປັນຜູ້ຝ່າເສີນຈົບຕະຫຼາດຕ້ອງຮາຍງານຕ່ອປັດກະທຽວ ທີ່ຫຼຸດກະທຳກັບ
ບັນຫາເຫັນໜີ້ຫຼັບໄປຈົບຕະຫຼາດສ່ວນຮາການັ້ນແລ້ວເຕັມເຕັມ ແລະຫຼື້ອຄະນະການຈົບຕະຫຼາດ
ໃນກຣີນີ້ທີ່ຫັ້າຫຼາສ່ວນຮາກາ

(៣) ຕ້ອງຮາຍງານການດຳກຳດັ່ງທີ່ໃຫ້ຮັບກ່າວຕົວແທນແລະໄໝໄໝຮັບກ່າວຕົວແທນໃນ
ນິຕິບຸກຄົດຊື່ນີ້ໃຫ້ສ່ວນຮາກາ ຮັ້ງວິສາຫາກີຈ ອົງກໍາຮາມຫາໜານ ຮາກາສ່ວນທ້ອງດິນ ນໍາວ່າງານອື່ນອອງຮູ້
ແລະກິຈການທີ່ຮູ້ອື່ນໜີ້ໃຫ້ໃຫ້ຮັບກ່າວຕົວແທນແລະຄະນະການຈົບຕະຫຼາດ ໃນກຣີນີ້ທີ່ການດຳກຳ
ດັ່ງກ່າວນັ້ນ ອາຈັດແບ່ງກັບການປົກປົກຫຼາກທີ່ຫຼື້ອອາຈາກທຳໃຫ້ການປົກປົກຫຼາກທີ່ເສີຍຫາຍ

ຄວາມໃນຫຼົ້ນີ້ໃຫ້ໃຫ້ບັນກັບການເປັນຖຸກຈຳງານ ກາຮັບຈຳງານທຳມາດ ກາເປັນຕົວແທນ ກາເປັນນາຍຫຼາ
ແລະການມືນຕິສັນພັນຮູ້ອື່ນໃນທຳມາດເຕີຍກັນດ້ວຍ

(๔) ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีการกระทำซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ หรือมีการแสดงเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้าน การกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกรักด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยอย่างน้อยต้องวางแผน ดังนี้

(๑) อุทิศตนให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบระมัดระวัง และเต็มกำลัง ความสามารถที่มีอยู่ ในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่นของรัฐด้วย จะต้องไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเอียดในการกระทำทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อตำแหน่งหน้าที่ของตน หรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวถ่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

(๓) ใช้คุณพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ เชี่ยงที่ปฏิบัติ ในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตน ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสม ของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องเรียนแก้ไขให้ถูกต้อง และแจ้งให้ หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(๕) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชน ต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชนในการตรวจสอบ โดยให้ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยว่าจ้างเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ในกรณีที่สั่ง ราชการด้วยว่าจ้างเรื่องดังกล่าว ให้ผู้ใดบังคับบัญชาบันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่ง เพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ ส่วนรวมของประเทศไทย เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางแผน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง พระค旁ว กเพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้คุณพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติ ต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นพระชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของ ทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำเนินการใดในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลื่อนแคลงหรือลงสัญญาจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีมีความเคลื่อนแคลงหรือลงสัญญา ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำการดังกล่าวไว้ก่อน แล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตนหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๖ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มิชอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางแผน ดังนี้

(๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าก่อนหรือหลังดำเนินการใดๆ หรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่เกี่ยวกับ เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช้ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโภyle แก่บุคคลใด เพราะมีคดี

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมีค่าได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๗ ข้าราชการต้องการพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างตรงไปตรงมาโดยอย่างน้อยต้องวางแผน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือติกนารัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมายในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักษะว่าการกระทำไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือติกนารัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปได้ต่อเมื่อได้ข้อบุคคลจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องหักหัวเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

(๓) ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้เช่นเดียวกับกฎหมายต่อไป

(๔) ไม่เลี้ยงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องทางของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องร่างแก้ไขช่องทางดังกล่าวโดยเร็ว

(๕) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเลี้ยงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปักปิดทรัพย์สินของตน

(๖) เมื่อทราบว่ามีการละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการตรวจสอบกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

(๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฏ หรือข้อบังคับ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้น ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฏ หรือข้อบังคับ ดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ ๙ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชนโดยมีอธิบายศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม โดยย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้ลูกล่วง โดยไม่หลีกเลี่ยง ทะเลบ หรือลงทะเบียนการใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือก่อภาระหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) ให้บริการและอ่อนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมีอธิบายศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถี่เกิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา อบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เว้นแต่จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อขัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

(ດ) ລະເວັນການໃຫ້ສັນກາຍພື້ນ ການອົກປຣາຍ ການແສດງປາງູກຄາ ການບຣາຍ ທີ່ອກາຮົາກົມາຢືນກະທົບຕ່ອງຄວາມເປັນກາຕາທັງກົນເມື່ອງ ເວັນແຕ່ເປັນການແສດງຄວາມເຫັນທາງວິຊາການ ຕາມຫລັກວິຊາ

(ດ) ໄນເລື່ອປະໂໄບຫົນເປັນພິເສດຍໃຫ້ແກ່ໝາດີພື້ນ ພຣັກພວກ ເພື່ອຝູງຫຼືຜູ້ມີນຸ້ມຸົງຄຸນແລະຕ້ອງ ປົບປັດທຳທີ່ດ້ວຍຄວາມທີ່ຍັງຮຽນໄມ່ເກີນແກ່ໜ້າຜູ້ໄດ້

(ບ) ໄນລອກຫຼືອນຳພັດງານຂອງຜູ້ອື່ນມາໃຫ້ເປັນຂອງຄົນເອງໂດຍມີໄດ້ຮັບແລ່ງທີ່ນາ

ໜ້າ ៥ ຊ້າຮາກການຕ້ອງປົບປັດຕາມກຸ່ມາຍວ່າດ້ວຍຂໍ້ອມູນຂ່າວສາຮ່າງທາງຮາກກາຮອຍ່າງເຄື່ອງຄົດ ແລະ ຮົດເຮົວ ໄນຖ່ວງເວລາໃຫ້ເນື່ອນ້າແລະ ໃຫ້ຂໍ້ອມູນຂ່າວສາທີ່ໄດ້ມາຈາກການດຳເນີນງານເພື່ອການໃຫ້ທີ່ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ອມູນຂ່າວສາແກ່ປະຊານອ່າງຄຽບຄົວ ຖຸກຕົ້ນ ທັນການ ແລະ ໄນບົດເບື້ອນຂໍ້ເທິງ ໂດຍ່າງນ້ອຍທີ່ອງວາງຕານ ດັ່ງນີ້

(ດ) ໄນໃຫ້ຂໍ້ອມູນທີ່ໄດ້ມາຈາກການດຳເນີນງານໄປເພື່ອການອື່ນ ຂັ້ນໄມ່ໃຫ້ການປົບປັດທຳທີ່ ໂດຍແພະວ່າຍ່າງຍິ່ງເພື່ອເລື່ອປະໂໄບຫົນແກ່ຄົນເອງຫຼືອນຸ້ມຄລອື່ນ

(៥) ຊື່ແບ່ງ ແສດງເຫດຸພດທີ່ແທ່ງຈິງບ່າງຄຽບຄົວໃນກົນທີ່ກະທຳການອັນກະທົບຕ່ອງສົກຫິດ ແລະ ເສັງການບຸກຄົດອື່ນ ໄນອ່ານຸ້າຕ ຢີ້ໄນ່ອຸນຸມຕາມກຳຂອງບຸກຄົດ ຢີ້ເມື່ອບຸກຄົດຮ້ອງຂອງຄົມກຸ່ມາຍ ເວັນແຕ່ການອັນຄະນະກຽມກົມາຢືນວິທີປົບປັດວິທີການທາງປົກກອງຕາມກຸ່ມາຍວ່າດ້ວຍວິທີປົບປັດວິທີການທາງປົກກອງໄດ້ກຳນົດຍົກເວັນໄວ້ ທັງນີ້ ຈະຕ້ອງດຳເນີນກາຍໃນສົບຫ້ວັນທຳການ ນັ້ນແຕ່ກະທຳການດັ່ງກ່າວ ຢີ້ໄດ້ຮັບການຮ້ອງຂອງ

ໜ້າ ១០ ຊ້າຮາກການຕ້ອງມູ່ນຸ້ມຄລັບຖືຂອງຕາມ ຮັກຍາຄຸນກາພແລະມາຕຽບງານແໜ່ງວິຊາເໜີພ ໂດຍເຄື່ອງຄົດ ໂດຍ່າງນ້ອຍທີ່ອງວາງຕານ ດັ່ງນີ້

(ດ) ປົບປັດຕານໂດຍມູ່ປະສົງປະສົງສົກຫິດກາພແລະປະສົງສົກຫິດຂອງຕານໃຫ້ເກີດພົດຕື່ມທີ່ສຸດຈານເຕັມກຳລັງ ຄວາມສາມາຮັດ

(៥) ໃຫ້ງປະປະມານ ທັນພົມ ສົກຫິດແລະປະໂໄບຫົນທີ່ທາງຮາກກາຮັດໃຫ້ ດ້ວຍຄວາມປະຫັດ ຄຸນຄ່າ ໄນຟຸນເຝື່ອຍ

(ດ) ໃຫ້ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາຮັດ ຄວາມຮະນັກຮະວັງໃນການປົບປັດທຳທີ່ ຕາມຄຸນກາພແລະມາຕຽບງານ ວິຊາເໜີພ ໂດຍເຄື່ອງຄົດ

ໜ້າ ១១ ຊ້າຮາກການຕ້ອງບົດມັນໃນການປົກກອງຮະບອນປະຊົມໄຕຍອັນມີພຣມຫາກໝຕຣີຍ ທຽງເປັນປະມຸນ ໂດຍ່າງນ້ອຍທີ່ອງວາງຕານ ດັ່ງນີ້

(๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบอบอื่นที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย

(๒) จรรยาภีคต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชนี และพระรัชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

ข้อ ๑๒ ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม โดยอย่างน้อยดังต่อไปนี้ ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาอนุมัติ

(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์หรือบุญคุณส่วนตัว และควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องสนับสนุนส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น มีความรู้ความสามารถ และขยันขันแข็ง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และยึดมั่นในระบบคุณธรรม

(๔) ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการ หรือราชการโดยรวม

หมวด ๗

กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

องค์กรคุ้มครองจริยธรรม

ข้อ ๑๓ ก.พ. มีหน้าที่ควบคุมกำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างทั่วถึงและจริงจัง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้บังคับประมวลจริยธรรม

(๒) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของคณะกรรมการจริยธรรมและกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

(๓) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมาให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๔) เมยแพร์และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่รับทราบอย่างกว้างขวางทั่วในหมู่ข้าราชการและประชาชน

(๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างจริงจัง

(๖) ติดตาม สอบส่องการใช้บังคับ และการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีการฝ่าฝืนจริยธรรมและยังไม่มีการดำเนินการใด ก.พ. อาจมีมติให้หัวหน้าส่วนราชการของข้าราชการผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมได้

(๗) ประสานงานกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติตามค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๘) ประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ของหัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และข้าราชการทั่วไป แล้วจัดทำรายงานประจำปีเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี และผู้ตรวจการแผ่นดิน เดลัดเพยพร์ให้ประชาชนทราบ

(๙) ตีความ และวินิจฉัยข้อปัญหาอันเกิดจากประมวลจริยธรรมนี้

(๑๐) ประมวลการตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ทุกปี และเผยแพร่ให้ข้าราชการทราบเพื่อยึดถือและเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(๑๑) ทบทวนว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้หรือไม่ทุกสี่ปี

(๑๒) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่จะตกลงกับผู้ตรวจการแผ่นดิน

ข้อ ๑๔ ให้ ก.พ. โดยข้อเสนอของหัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการขึ้น เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

คณะกรรมการจริยธรรมประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการเสนอจากผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความซื่อสัตย์เป็นประจำโดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.พ.

นายบุญเรือง คงรุ้ง

(๒) กรรมการผู้ดำรงตำแหน่ง ประเทกนริหาร หรือ ประเกทออำนวย เลือกกันเอง
ให้เหลือสองคน ๙๙, ๙๙๖) ๙๙, ๙๙๖)

(๓) กรรมการสองคนซึ่งเป็น ข้าราชการ ในส่วนราชการที่ได้รับคัดเลือกจาก ข้าราชการ
พนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการนั้น ตามวิธีการดำเนินการที่แต่ละส่วนราชการเห็นสมควร

(๔) กรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้า
ส่วนราชการร่วมกันเสนอ ๙๙๖) ๙๙๖)

ให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมเป็นเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรม

กรรมการจริยธรรมต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของ
ส่วนราชการนั้น

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม กำกับ ส่งเสริมและให้คำแนะนำในการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วน
ราชการ

(๒) สถาดต่องคูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมในส่วนราชการ ในกรณีที่มีข้อสงสัย
หรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรม ให้ส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการเพื่อปฏิบัติตามประมวล
จริยธรรมนี้โดยเร็ว

(๓) พิจารณาอนุมัติข้อความปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ
เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.พ. โดยพลัน ถ้า ก.พ. มิได้วินิจฉัยเป็นอย่างอื่นภายใน
หกสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมเป็นที่สุด

(๔) ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาอนุมัติในกรณีที่เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบ
ในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
ของส่วนราชการ

(๖) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้
ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๗) เสนอผลการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ของหัวหน้าส่วนราชการ
ต่อ ก.พ. และประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการเพื่อเสนอ
หัวหน้าส่วนราชการเพื่อประกอบการเลื่อนเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการในกลุ่มงาน

(๙) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นที่เห็นสมควรต่อ ก.พ.

(๑๐) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย

การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมให้นำกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ

ข้อ ๑๖ หัวหน้าส่วนราชการ และผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ หรือดำรงตำแหน่งประเภทอื่นที่ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาเมืองหน้าที่ปฏิบัติตาม ประมวลจริยธรรมนี้ และประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้บังคับบัญชา ควบคุณให้ผู้อื่นได้ บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ สนับสนุนส่งเสริมผู้อื่นได้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานและความรู้ความสามารถсад และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม ของส่วนราชการ

(๒) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ประเภท อำนวยการขึ้นไป ถูกข้าราชการผู้ใดกล่าวหาว่าไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการผู้ถูก กล่าวหานั้นไม่อาจดำเนินการเกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน แต่งตั้ง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือการดำเนินการใดที่เป็น ผลร้ายหรือกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของข้าราชการผู้ถูกกล่าวหานั้น จะกระทำมิได้เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบ จากคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการแล้ว

(๓) ส่งเสริมและเผยแพร่การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๔) ติดตามสอดส่องให้ข้าราชการในส่วนราชการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างเคร่งครัด

(๕) ปฏิบัติตามติดหรือคำวินิจฉัย ก.พ. หรือคณะกรรมการจริยธรรม คำแนะนำของ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมมีคำวินิจฉัยใด และหัวหน้าส่วนราชการไม่เห็น ฟ้องคดีขึ้นคำวินิจฉัยนั้น ให้เสนอความเห็นของตนและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมไปให้ ก.พ. วินิจฉัยได้ เว้นแต่กรณีนั้นมีคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. วินิจฉัยเสร็จดีขาดไว้แล้ว

(๖) รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นตามที่เห็นสมควรเสนอต่อ ก.พ.

(๗) ดำเนินการอื่นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. มอบหมาย

ข้อ ๑๗ ให้ჯัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมขึ้นในทุกส่วนราชการขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมนี้ ซึ่งมีความเป็นอิสระ โดยมีข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นขึ้นไปเป็นหัวหน้ากลุ่ม และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปลูกฝัง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างสม่ำเสมอ

(๒) ศึกษาข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรมเพื่อรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณาทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย หรือตามที่เห็นสมควรได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและคูณแลข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา ไม่ให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

ให้นำความในข้อ ๑๖ (๒) มาใช้กับข้าราชการในกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมด้วย โดยอนุโลมโดยให้ ก.พ. เป็นผู้ให้ความเห็นชอบ

(๔) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการคณะกรรมการจริยธรรม หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อกำลังความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๑๘ การฝ่าฝืนจริยธรรมตามความในหมวด ๒ ของประมวลจริยธรรมนี้เป็นความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๔๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยคุกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๕ เมื่อมีกรณีการฝ่าฝืนจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าวตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ให้หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และ ก.พ. ส่งเสริมจริยธรรม ข้าราชการ โดยย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในการบรรจุแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน ข่ายหรือโอนข้าราชการ ให้ใช้พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้นั้นพิจารณาควบคู่กับความรู้ความสามารถ

(๒) ปลูกฝังจริยธรรมให้ข้าราชการใหม่ จัดให้ข้าราชการลงทะเบียนมือชื่อรับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีสมุดบันทึกประวัติในส่วนที่เกี่ยวกับจริยธรรมของข้าราชการแต่ละคน รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหาร และข้าราชการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) ประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ

(๔) คุ้มครองข้าราชการผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเพียงพอ

(๕) ยกย่องข้าราชการและส่วนราชการที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเคร่งครัด

(๖) ตอบข้อสงสัยหรือคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

(๗) จัดให้มีการศึกษาค่านิยมที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนค่านิยมนั้น

(๘) เพย์พร์ให้ประชาชน ผู้เป็นคู่สมรส ญาติ พี่น้อง ครอบครัวเพื่อนฝูงของข้าราชการ ตลอดจนประชาชนผู้มีส่วนได้เสียต่อราชการทราบประมวลจริยธรรมของข้าราชการ เพื่อไม่ทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนจริยธรรม

(๙) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๒๑ เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ในเรื่องใด ข้าราชการอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัดนำเสนอเพื่อขอคำวินิจฉัยหรืออนุญาตแล้วแต่กรณีจากคณะกรรมการจริยธรรมได้ ในกรณีที่เรื่องนั้นเป็นเรื่องสำคัญ หรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วแต่กรณี คณะกรรมการจริยธรรมอาจส่งเรื่องให้ ก.พ. วินิจฉัย

ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าเรื่องดังกล่าวตามวาระหนึ่งเป็นเรื่องสำคัญอันควรแก่การขอคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดินก็ให้กระทำได้

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน
ไม่ต้องรับผิดทางวินัย

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้เนื่นช้าไปจะกระทบ
ต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรม
ได้ทัน ข้าราชการอาจขอคำแนะนำจากหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด

หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำตามสมควร
ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็น^{ปัญหา}มาก่อน หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมอาจให้คำแนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวม
เป็นสำคัญ ทั้งต้องมุ่งสร้างความสำนึกและเที่ยงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของข้าราชการ
ที่สร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีงาม ให้ส่งเรื่อง
ให้คณะกรรมการจริยธรรมและ ก.พ.ทราบ

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมตามแนวทาง
ที่คณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินเคยวินิจฉัยไว้แล้วโดยสุจริตไม่ต้องรับผิด
ทางวินัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๓ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมและจัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
ในส่วนราชการทุกแห่งภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ ให้ ก.พ. จัดให้มี
การประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ พร้อมดำเนินการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหรือแก้ไข
เพิ่มเติมประมวลจริยธรรมให้เหมาะสม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ. รับฟังความคิดเห็นจากข้าราชการ หัวหน้ากลุ่มงาน
คุ้มครองจริยธรรม คณะกรรมการจริยธรรม หัวหน้าส่วนราชการ และผู้ตรวจการแผ่นดินอย่างกว้างขวาง
และต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบหนึ่งปี
ของการใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๘

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

๘๖ ๘๐๒
๐๒ - ๙๐ - ๘๐๒